

Szenite B. Levente

ajunever

olliaol

Tollkalitka

Versek

Szente B. Levente

Tollkalitka

OB

89.727

Versek

Udvarhelyszék Kulturális Egyesület
Székelyudvarhely

Szente B. Levente

Tollkalitka

Versek

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Udvarhelyszék Kulturális Egyesület
Székelyudvarhely, 2005

Szerkesztette:
P. Buzogány Árpád

Illusztrációk:
Fazakas Attila

Borítóterv és műszaki szerkesztés:
Sándor-Zsigmond Dénes

© Szenté B. Levente

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

ISBN 973-86805-8-1

OB 89. 727

2008

mottó:

*A könnyek
– alágörögve -
sosem
tudják meg,
mi okból
jöttek
a világra.*

(Ráduly János: Könnyek)

Országos Széchényi Könyvtár

A NAGY CSÖND ELŐTT

Emlékek a falakon innen és túlról

Olyan szép volt itt minden:
az ősz, s a virágoskert szemeidben,
mint csillagok alatti tótükör
a szélről fodrozódott pillanatokban,
a vágy, hogy mindig csak
menni, menni és lenni szeretnénk.

Emlékszel?

De volt egy fal előttünk,
egy álom,
melyet nehéz viharok régen
már megtépáztak.

Egy fal, melyet ledönteni
sosem tudtunk,

egy fal, mely nőttön-nőtt,
mígnem egy szép napon
eltakarta előlünk a napot.

Magas volt, sima, üvegszerű,
és olykor félelmetes.

Beláttuk volna tetejéről
az egész világot.

Ha hittünk volna
egymásban –

a falon innen és túl.

Némaságban

a szavak
és a kezek egyformán
mozognak
olykor elsimítják a vad
hullámokat

A tűz

Vajon hol ér véget a gőg?
Vajon hányféle a jóság?
Nem olyan, mint mesében a varázslás?
Az istenek között
néha azon tűnődöm,
szerénységünk ha lánggra lobban,
talpon, orcánkban büszke pírral,
vajon ki maradna?

Távolságod

Távolságoddal takaródzok –
Égderék roppan, megfeszülne,
De már nem bír.
Széttépi az álmokat.

Ősz van – és színek, árnyak
Kavarognak, fűbe, fába gabalyodva
Rozsdafoltokká alakítanak,
Lassan fogyó tetemmé gyúrnak.

Rajzolatom csak megmarad,
Tán kőbe, agyagba, iszapba
Ha nem fullad,
Bársonyos bőrbe, húsba ég.
Mert másik őszre... ránca még nem elég.

A nagy csönd előtt

Még érzem hajának illatát,
csókjainak forróságát, bánatát,
örök kegyelmét,
ahogy a fák között lopódtunk,
és a csiklandós esti szél
bennünket átjárt...
Ahogy szálltak velünk a percek,
s az évek csöndesen halni mentek.
Emlékszem a rettegésre, a magányra,
mi aztán úrrá lett rajtunk.
Láttuk, hogyan roskadnak földre a fák:
vélük öregségünk, harcunk, emlékünkhöz
lázongva homokká vált.

Ellesett pillanatok

– feleségemnek –

Holdfény bujkált szemeidben
esténként, lázasan, szelíden.
Karcsú válladon örök bélyeg ég,
az egyetlen,
mi bevilágítja létem,
gyermekem.

Bolyongások

amikor a rózsák álomba merülnek
és mint a tejfehér köd
lassan kavarogva búcsút intenek
belepipik a vérző leveleket

amikor már lemarta a rozsdá ősz tincseid
és szegény a szó csak alamizsna
szájakban az elfeledett kincs
túl a sebző dalokon szívedben vajon
mi tajtékszik

a pillanat hogy szerettél éltél
a pusztá tündéri lét hol lebegtél ölben
fákban kecses virágillatok harmatos
egén
könnyeidben vajon még egyszer
újjászületnék?

Látó

(édesanyámhoz)

egy napon
kinyílik szemem és
látni fogok
csak intek és felállok
veled
haza
megyek

Pszichózis

Mily kevésnyi életünk
S ezalatt egymáshoz szólni
Ha kevésnyit is de nem merünk...

Országos Széchényi Könyvtár

Úgy emlékszem...

(Csángóföldre, Duma István
Andrásnak)

Csak a győzelem állta utad –
míg a hosszú és kimerítő harcban
legyőzted magányodat.

Fák, dombok, hegyek hajoltak föléd,
és meztelen patakok futottak,
álmodban megkísértettek,
bekerítve olykor
a lélek magányos zezzugait.
S a szó, az anyanyelvben,
vadvirággá, könnyekké,
és sárrá változott.
Mint titkos dallamok
a távoli rengetegben,
csak öleltek, szorítottak napestig.
Aztán énekbe fogtál emlékszel –
angyalok ősi nyelvén szóltál.

Örök szél dala

Azon a szent estén
még fényárban úsztunk;
a föltámadt csillagokat, mint
versstrófákat olvastuk
a hajnali, csetlő-botló széllel,
együtt álmodva
mély titokban azokkal,
kik elvesztek egykor
a homéroszi magaslaton.

Az igazak kardja

Legyen csak súlyos teher
az igazak kardja
ölelje tűz kinek karja
markolatát az égig tartja.

Lélekországban

(Hegedűsné Katalinnak)

Nem múlik el idő
Varázslat nélkül
Sem fájdalom nem születik
Könnycsepp nélkül

Bár ahogy lüktet a csend
Mi egyre magasabbra szállunk
Szembe bátran a széllel
Puhán éjsötéten
Mindig arrafelé
Hol bensőnk mélyén
Lakozik még egy szent

Aztán találkoznak
Virág virág mellé fészkel
Színek keverednek pillanatra
Tán megfeszülnek
– nem szólnak még
nem beszélnek
átölelik egymást
nesztelen és büszkén
törvényre várnak –

Háromsoros

Föld porából a lélek száll
Íme az örökkévalóság:
Kapuit nyitogatja a halál.

Országos Széchényi Könyvtár

Hadd maradjak...

(Attila fiamnak)

Hadd maradjak az,
Ki voltam,
Szükséges fölösleg,
Idők hátán tenyered,
Bing-bangot játszó óra.

Vagy holdra vonyító kutya,
Nefelejcs virág az ismeretlen kertben,
Szemed sarkában
Lopakodó felhő –
Kapu, melyen,
Ha majd úgy akarod,
Emlékeidben örökké
Hazatalálsz.

LÁNGOK, FALAK

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

an

Homo Sapiens

Úgy nőttem magam köré, mint
fára tekeredett kígyóban
a meztelen éj;
s tánccal köszöntő
szűz asszonyok ölében
jöttem a világodba,
mint fáradt isten
gondolatában a
félsz.

Hagyaték

ekképpen
bérelt kocsikon a
szárnyas istenek aztán elutaztak végképp –
itt hagyták maguk után
a kardot és az ábécét

Időrágók

olyanná lettünk
mint a természetesek –
együtt rágunk az
idővel

leforgunk majd a sötétlő
nagy semmibe
és otthont faragunk
ott is
a nagy keréknek hogy
elférjünk valamennyien

valamennyien
hogy elférjünk valamennyien

Látszatok gyönyöre

túl kevés vagyok
ahhoz hogy ti
megértsetek

túl sok ahhoz
hogy el is felejtselek

senki azokhoz
képest kik rám
emlékeznek

Fókusz

És egyre csak távolodom
Pont leszek – végül
Nézhetsz rám vádlón
Amikor valahol
Átsiklom minden gázlón.

Lángok, falak

Ha eltűnnék, megszűnnének a színek,
leomlanak felhők, égi berkek,
s fakulna táj,
álmodni hová járnál?

a csönd nyugalját
most lényed őrzi önzetlen

De tied a vers,
enyém a gondolat –
Odabenn lángol
a félsz.
Odakint
vár rám a sötét.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Képkockák

vad folyók hordalékaként
szétroncsolt szigetek
között fészkelek

amikor kacag a fény
tudom a temetők hajlatait
belakja az árnyék

*** Országos Széchényi Könyvtár

mire az idő
utat váj bennem
verscsodákban ha
jártas leszek

Visszaemlékezés

Bár egyszer ha csak
tétovázott volna itt a lélek,
idegen árnyakat
nem engedett volna
közelségbe.

Egyszer is
ha átlátott (még) rajtam,
vagy elűz örökre,
esetleg megbocsájt végleg –
Ki tudja,
tán egy test, egy lélek
lettem volna.

Szigetek között

valahányszor fényesség hirdetik
sötétséget látok
valahányszor útnak indulok
merészségre vágyom
alázattal mélyen magamba szálllok:
azt álmodom hogy
minden kaput nyitva talállok

beteges álom a halál
létfajtogató: de egyetlen
ki mellettem még kiáll

szavaim nyelvbotlások csupán
s ha szólni tudnék bár –
az embert istenből
kiátkoznám

Címért, rangért

(egy ismeretlen ismerősnek)

Ne beszéljen szabadságról,
Igazakról alázatból,
Csontig tépett, velejéig rohadt
Megállapodásról!
Nekik mondja, azoknak,
Kiket megtiportak
S letaszítottak, elítéltek,
Címkórosok.

Hinni kéne...

Hinni öregségünkben kéne, ha csöppnyit is,
hinni, hogy jelenünk intő jele minden kornak,
s hogy a holnap képmása
minden szívben még ott moccan –

Hinni kéne, hogy ez nem egy álom,
hogy csöndet ülő magányunkban ott
Dadog a lélek, akkor is, ha más nem ezt látja –

Hinni kéne, váagnak,
mának, kiteszítottságnak.

Átjárók között

(Rélinek)

Néha azt hiszem,
a csend a hallgatással nem azonos,
hogy szófukarságomban rég ellobbant sorsom.
Mit gondolok, vagy mit szájamon aztán kiejtek,
régén tudták süketek, bénák és vakok.

Országos Széchényi Könyvtár

Néha csak szállok homokként a szélben,
furcsán-tisztán
csillagok közé furakodom
mélységes éjsötétben
önmagammal találkozom.

Levél egy ismeretlenhez

Csak bolyongok itt
meggyőződve igazamról
holott tudom
a valóság más takar
hitem önmagamnak sem elég
mit mondjak hát –
vagy hazudni kellene
hogy ebben az elmében
minden elfér?

Országos Széchényi Könyvtár

nem hazudok többé
mostantól hiszem
hogy itt se ég se föld
nem az enyém
és nem elég
a rám szakadt ég
sem az ígéret mi
féken tart rég
pokoltól pokolig elvezet

Soha!

Ha meghal a világ
kődémonok köpik ránk a vizet
borzas égitest lesz a föld
atyai pofont az Isten se ad már.

Terrorista a lélek is
csak lázad forr magában:
meg kellene áldani a gyávát
és a megalázottat –
ők legalább nem lesznek gyilkosok
soha!

Hatalom után...

most te vagy a király,
de ki tudja, meddig él ő,
ki melletted még kiáll –

megérkeznek gyöngék,
az erősek, a megalázottak,
s majd kialszik a láng, a
koronából semmi sem sugárzik,
csak száanalom, vagy be nem vallott vágy

aztán jönnek mások is:
varázslók, sárkányok,
koldusok és hercegek, júdások,
másik árulók

Csak lenni

(Matildnak)

Csak lenni, létezni, szeretni,
újra és újra megszületni.
Lenni virágnak, csillagnak, tűznek.
Lenni örömnnek,
Vigasznak, kegyelemnek.
Lenni ének, mi szívből jön,
szeretetnek, testvérnek, anyának, apának,
hinni, hogy vagyok. Hogy lélegzem, hogy
örökre itt maradok.
Hogy nem apadnak nesztelen az
évszázadok,
hogy akik utánunk jönnek,
felnőnek –
hogy soha, de soha
nem tagadjuk meg a bölcsőket,
és az anyanyelvet!
Lenni, lenni Istenben egy
Gondolat.

EGEK – FÖLDEK

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Utazások

szállok az éjben
szél szárnyán
messze-messze elköltözöm én
és nem álmodom többé
hogyan egyedül a sötétben
régim álmoktól még félek

ott igazak az álmok
hol angyalok nekem is kötnek szárnyat
hol repülni tanul a vad gerlice
hol titkaim nem zúzza szét semmi se
ott igazak az álmok –

csak dúdolni bele a semmibe
tüzet emésztve rabláncot rozsdával etetni
kisimítani a múltat
aztán építeni újat és újat
ha idő marad még
egy másik hidat...

indulni kéne

A végtelen

(Király Lászlónak)

kő koccan –
élesem csikorog talpam alatt,
szalad az utca,
pirosat ásít a reggel,
ahogy megosztom másokkal
végtelen utam.

Egek – földek

létem mástól szereztem
nem itt
és nem nálad –
egy másvilágnyi puha
keresztén

Városomnak másodkézből

fülembe harsog a Küküllő
királyi vért követelve
lám köszirmokat hullat
a keresztúri csönd

Ki hallja...?

kürtök szólalnak meg
ódon falak között
bús hangját isteni feledésnek
ki hallja még? –
s a látomás
hogy befogadtál
te töretlen érctisza
éjfekete csönd –
oltárodnak kövén amikor
elárultál
a tartaroszig taszítottál

Faringató

fákat ingat a szél
átlátszó ujjait néha a levelek
közé fúrja – körécsavarodik

nem sír
csak rimánkodik

Költözés

(a bőzödújfalviakhoz)

aztán eloszlott a tömeg,
széthordták az utolsó házat is –
akár a cserépszilánkok,
álmaink az utcán heverték;
a nevek, mint megannyi sikoly,
sosem hittük volna,
hogy emlékoszlopra kerülnek:
örökre és beláthatatlanul.

A lelátón

felkel a hold ismét
csillagok fénye is sarjad
s idelent végtelen síkokon
fűtengert riogat a szél

Üzenet

Mi is olyanok leszünk
Mint csillagok az égen,
Sarkifényben –
Ragyogunk majd éjsötétben.
Félszegen, nesztelen,
S csak azokra emlékezünk fényesen,
Kiket elfeledtek esztelen.

Az utolsó kép

Tekintete egyre csak változott,
Távolodott. Átszőtte szobánk falait,
Karcsú sziluettünk
Összenőtt benne.
Ó, apám! – várj, ne menj,
Búcsúzni kéne.
Hadd legyünk mi
Az utolsó emléked.

Vándorúton

(édesapám emlékére)

s a lassan, méltóságteljesen
zötyögő szekeret aztán elhagytam,
köröttem széna illatozott még,
elárasztva emlékeim minden csatornáját
és szállt utánam a por,
csak lebegett, kínosan, bátortalan,
nyomokat temetett szótlanul,
de örök szabadságom
csak a szél hirdette, emlékem
mégis a táj lehellete, a párás köd maradt –
haza vágytam, haza
gyermeki otthonra,
apámnak és anyámnak
sosem feledt pillantására.

Emlékoththon

Az üvegzöld tavasz
belépett a kertbe.
Lomtalanul, nesztelen.
Kihalt volt a táj
a régi házhely fölött.
Tó vize loccsant, fészket rakott a réce
nád és sás között, fölötte szarka csörgött.
Napsugár szóródott,
színek, hangok kavalkádja
sokszorozódott, terpeszkedett.
Bundás kutyánk pedig
a sofa alatt ugatott éppen tegnap,
tegnapelőtt?
Szinte most is emlékszem...
Talán ott, hol most víz csacsog
szinte szemtelen, tétlen és szüntelen.

Mintha mi sem történt volna itt, most –
legalább a gondolatban vannak dolgok,
melyek nem változtak meg, s
élnek a kövek között, a kaszálatlan fűben,

a csonka fák odúiban, a málladozó
téglák lenyomataiban,
esetleg odafönn az ősök sírjaiban.
De akár kínban, akár szenvedésben,
ki jólétben, ki szegénységben,
volt egyszer itt egy szülői ház,
volt egyszer itt dongás-zsongás,
boldogság.

Országos Széchényi Könyvtár

A gyökerektől

fölfelé sietünk gyökereinktől
hogy mindenütt elől lehessünk
föld felé – egekbe ki
konok és zord kövek titkai
közé

Őszutó

mindig azt hittem,
hogy az ősz a közeli
rengetegből kúszik elő,
pompáját égi szelek hozzák;
s hogy a falevelek, mint
halott pillangók,
a gyökerek meztelenségét
takarják –

Országos Széchényi Könyvtár

láttam, hogy minden elmúlik;
ám a késő őszi
hideg fuvallat
örökre bennem marad,
akár egy ki nem mondott,
féltve őrzött
gondolat.

Emlék

Hát megszelídültek körötted
a holnapok –
s ráncokat temetsz most
szótlán s vígan
nevetésed bíbor
tán kék
emlék mint a fogyó hold
emlék mint a megértés
emlékül hogy megérkeztél
azokkal akiket elvesztettél.

Magasban

leugranék
de a mélység
sátáni vigyora
visszatart

Országos Széchényi Könyvtár

Téboly

Üldözöm ördögeim
Látom őket is
Kikhez
Azt mondjuk
Hogy beszélek.

Az éj

szürkülödött
előbb az árnyak kúsztak elő
aztán az áthatolatlan sötét

átölelt engem is
a szent helyeket és a templomokat
az üres tróntermeket
mint a porladó csontokat

bálványokhoz hasonlóan

Őrségben

szél se rezzen – az
öreg fák őrt állnak
és rólunk a
kék-zöld csendben
suttorásznak

Bözödi úton

(Bözödi György emlékére)

láttam a
templomtornyot mely olyan volt
mint régen
nem tudom mi sír a bözödi völgyben
erdők dombok alatt itt Szénaréten
emlékeim maradtak csupán s osztom
napi fél kenyéren
a boron a vízen és az asszonyi
szalmakötésen –
csak most nem emelnek kalapot a legények
mint régen

Kerestem

kerestem minden zugában
e földön lelked
mint kietlen
pusztaság
szívem fentem rád

ó ha vagy
ha lennél valahol
valamikor

légtelen térben
gomolygó idők között
tán elvesztél már
te szent világszabadság

Dadogás

De szép itt minden –
mi virágzik, hervad,
kincset terem,
és most nincstelen

mint a vétek,
minden, mit mondani kéne,
oly nehéz most a szó,
nem tudom már, kinek mi a jó,
de tudjátok meg,
én is félek –
pontosan úgy, ahogy
mások követelik.

Tartalom

Mottó

A NAGY CSÖND ELŐTT

Emlékek a falakon innen és túlról
Némaságban

A tűz

Távolságod

A nagy csönd előtt

Ellegett pillanatok

Bolyongások

Látó

Pszichózis

Úgy emlékszem...

Örök szél dala

Az igazak kardja

Lélekországban

Háromsoros

Hadd maradjak...

LÁNGOK, FALAK

Homo Sapiens

Hagyaték

Időrágók

Látszatok gyönyöre

Fókusz

Lángok, falak

Képkockák

Visszaemlékezés
Szigetek között
Címért, rangért
Hinni kéne...
Átjárók között
Levél egy ismeretlenhez
Soha!
Hatalom után...
Csak lenni

EGEK – FÖLDEK

Utazások
A végtelen
Egek – földek
Városomnak másodkézből
Ki hallja...?
Faringató
Költözés
A lelátón
Üzenet
Az utolsó kép
Vándorúton
Emlékothton
A gyökerektől
Őszutó
Emlék
Magasban
Téboly
Az éj
Őrségben
Bözödi úton
Kerestem
Dadogás

A szerző 1972. szeptember 21-én Drobeta Turnu-Severinben (Szörényvára) született. 1979 óta családjával Székelykeresztúron él. Anyai ágról bőződi, apai ágról bőződújfalvi származásúak. Iskoláit Székelykeresztúron végezte, majd Marosvásárhelyen magyar néprajz szakon, főiskolán tanult.

Első versei, illetve más írásai 1994-ben jelentek meg a Romániai Magyar Szóban, az Előszoba, a Boszorkánykonyhában címmel indított pályázaton. A későbbiekben verset, mesét, majd tudósításokat közölt a Hargita Népében, Udvarhelyszékben, Áttekintőben, Népújságban, Udvarhelyi Híradóban, Lángban, Korunkban, Helikonban, Kisvárosban, Gyergyói Kisújságban és a Hepehupában.

Megjelent kötetei: *Könyvtár*

Az első éj (Székelykeresztúr, 1996), versek;

Az ezüsthajú tündérleány (Erdélyi Gondolat Könyvkiadó, Székelyudvarhely, 2000), mesék;

Örök szél dala (Kaposvár, Kaposvár kiadó, 2001), versek.

A szerző jelenleg a Kisváros (Székelykeresztúr város Önkormányzatának közéleti havilapja) főszerkesztője.

A könyv megjelenését támogatták:

Hegedűsné Katalin, Dobos Albert,
Valentin József, Bereczki Árpádné, Gusztafik László,
Tóth Ágnes, Hermecz Erika,
Fülemenné Nagy Katalin,
Gyuricza Máté, Mocsári Diana, Fekete László,
Valánszki Róbert, Pap Tibor,
Balogh Csilla, Szűcs Lajos, Lengyel László,
Imréné Szűcs Erika, Földi Imre, Kürti Béla,
Szövérfi Timea, Györffy Ibolya, Bíró Ferencz,
Szűcs Mariann,
Open World SRL, Szilveszter Comprod,
Perfekt Nonstop, Mariocom Impex,
Szidolka, Avicoopex.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Készült a székeskeresztúri
MICROPRINT nyomdában
-2005-

990,-

Az idő ellen

csak múlik az idő
szinte csörtet –
meggörbülök én is mögötte
mint rozsdás szög az ajtófélfában
akaratlanul meggyötörve

mert

beletörődtem halandóságomba rég
hadd vesződjek e világrend
bűzös mocsarában úgy mint mások
vagy akik soha még

mert

negyedszázad jutott nekem veszendőbe
hát azért sem engedek senkinek
áldjon vagyátkozzon ember s isten
majd ha hitemből egyszer is kimozdulnék